

Májustól októberig csaknem mindig található, mindazonáltal 3 ivadéka állapítható meg, ú. m. májustól július közepéig, július közepétől augusztus végéig és szeptember elejétől október közepéig; az utóbbi, kivált fiatal szilvasokra nézve rendszeren kártékony is. Kedveli a napos helyeket. Az I. ivadékú hernyó a zöld lomb közt ágakon, a II., s illetőleg a kitelelő pedig közel a földhöz kórókon hábozódik be.

Báb. Az I. ivadék bábja kivétel nélkül zöld, a II. részben, a III-iké pedig mindig sárgásbarna (nem mint Németországban, hol fehéres-sárga, barnás-sárga vagy feketés-barna) s az utóbbi, kitelevél a törzsfajt, a zöld báb pedig az *ab. Zanclacus*-t. adja.

Parasitája. *Philomastax lapidator* Fabr. Ichneumon-faj. Ez a fürkészdarázs akkor szúrja meg, a mikor a bábozódó hernyó a testtakarót leveti s a báb még egészen puha, a mely azután megkeményedve csupán az élősdű ilczáinak szolgál eledelül. A darázs a bábból kikelvén mindig a szárnyak hüvelyét fúrja át.

Előfordul az összes szomszédországokban. Elterjedési köre: Spanyolországtól az Altajig (10—110°) és Kasantól Egyiptomig (56—30°).

Magyarország Cerambycidai.

Irta Csiki Ernő.

XIX.

73. nem: **Haplocnemia** Steph.

(*Lophlocnemia* Steph., *Mesosa* Serv.)

- 1 A mellközép dudorszerűen kiálló. Az előtor ránczoltan pontozott. Fekete, sűrűn szürke szőrökkel fedett. A csápok a harmadik ízről kezdve barnák, az ízek töve szürkés-fehér szőrökkel fedett. Az előtoron négy kerek és a szárnyfedők mindegyikén két-két bársonyos fekete folttal, melyek sárga vagy narancssárga szőrökkel szegélyezettek. A szárnyfedőkön azonkívül még néhány sárga szőrökből álló harántfoltocska van. Hossza 10—17 mm. Előtordul egész Európában, nálunk közönséges. (*Argus* Voet, *oculata* Fourcr.) --- --- --- --- **1. curculionoides** Linn.
- A mellközép lapos. Az előtor egyszerűen pontozott, a pontok mélyek. Fekete, a csápok a harmadik ízről kezdve barnák,

a fej, az előtor és a szárnyfedők szürke és barnás-vörös szőrökkel tarkázottan fedettek, a szárnyfedők közepén egy széles harántcsík fehéres, előtte és mögötte zegzugos szegély alakjában barna szőrökkel fedett. Hossza 9—14 mm. — Előfordul Közép-Európában, nálunk nem ritka (*nubila* Oliv.) --- --- --- --- --- **2. nebulosa** Fabr.

74 nem: **Calamobius Guér.**

Hosszukás, keskeny, fekete, a fej és az előtor oldalai és egy hosszanti sáv a fej és az előtor közepén fehér vagy sárgás-szürke szőrökkel fedett. A szárnyfedők sűrűn szürke szőrökkel fedettek, a varrat fehéres. Hossza 5—11 mm. — Előfordul Közép- és Déle Európában, nálunk ritka. Termőhelyei: I. Budapest; V. Kolozsvár, Fenyőfalva. Nagy-Talmács; VI. Ulma; VII. Nasice. (*gracilis* Creutz., *marginellus* F.) --- --- --- --- --- **1. filium** Rossi.

75. nem: **Agapanthia Serv.**

- 1 A test színe fekete vagy sötét fémfényű, sárga vagy sárgás-szürke szőrözettel fedett --- --- --- --- --- 2
 — A test fémfényű kék, zöld vagy zöldes-kék színű --- --- --- --- --- 7
 2 A szárnyfedők varratszegélye nem fehér vagy sárgás-fehér --- --- --- --- --- 3
 — A szárnyfedők varratszegélye fehér vagy sárgás-fehér molyhos szőrözettel fedett. Fekete, a szárnyfedők sötét érczfényűek, sötét olajzöldek vagy feketés-kék színűek. A homlok, a fej és az előtor oldalai, egy hosszanti sáv a fejtető és az előtor közepén, a paizsoeska és a varrat fehér vagy sárgás szőrökkel fedett. A csápizék töve a harmadik íztől kezdve fehér. A szárnyfedők finom szürke vagy sárgás-szürke szőrözete könnyen ledörzsölhető. Hossza 6—12.5 mm. — Előfordul Közép- és Dél-Európában; nálunk elég ritka. Termőhelyei: I. Budapest, Parád; II. Pécs; IV. Bártfa, Kassa, Erdőbénye; V. Pele; VI. Temesvár, VII. Diakovár. (*suburalis* F., *trilineata* Schönh., *coerulescens* Pet., *subacutalis* Chev., *nigroaenea* Muls. *marginalis* Muls.) --- --- --- --- --- **6. cardui** Linn.
 3 A mell oldalmezei a test alsó oldalának többi részével egyformán szőrösek --- --- --- --- --- 4
 — A mell oldalmezei sűrűn fehér vagy sárgás-fehér molyhos szőrözettel, a mell többi része és a has különben vékony szürke szőrözettel fedett. Fekete, a szárnyfedők kékes fémfényűek, a csápizék töve a harmadiktól kezdve

fehér szőrökkel fedett. A fej oldalai, a homlok, az előtor oldalai és egy hosszanti sáv a közepén, mely a fejtetőre is átterjed és a paizsocska sárga molyhos szőrökkel fedett. Hossza 10—15 mm. — Dél-Oroszországban, Görögországban, Szibériában és hazánkban fordul elő: termőhelyei: I. Budapest; III. Hermánd; V. Brassó; VII. Fuzine, Bukova Kusa. (*trivittata* Gebl.) 5. **maculicornis** Gyllh.

4. A harmadik csápíz sárga vagy fehér szőrökkel fedett, csak a csúcsa ($\frac{1}{5}$) fekete 5

— A harmadik csápíz fekete, csak a töve ($\frac{1}{6}$) fehér, a többi iz első harmada vagy fele fehér. Fekete, a szárnyfedők kékes fémfényűek, szétszórtan sárgás-szürke szőrökkel fedettek. A fej, az előtor oldalai és egy hosszanti sáv a közepén, a paizsocska, a szárnyfedők oldalszegélye és a test alul sűrűbb sárga molyhos szőzőzettel fedett. Hossza 15—23 mm. — Előfordul Dél-Európában, a Krími félszigeten, Kis-Ázsiában és Szíriában, nálunk ritka. Termőhelyei: I. Budapest; II. Pécs; IV. Kassa; VI. Plavisevicza, Gerebenz; VII. Zágráb, Bukova Kusa; VIII. Fiume, Buccari, Carlopago, Zengg. (*decora* Kryn., *verecunda* Chevrl.) 3. **cynarae** Germ.

5. A csápízek töve sárga vagy sárgás vörös 6.

— A csápízek töve fehér, illetőleg fekete alapon fehér szőrökkel fedett. Olajzöld vagy kékes fémfényű fekete, sárga molyhos szőrökkel tarkázott. A sárga szőrözet a fejen, az előtor oldalán, a szárnyfedők oldalszélén, a paizsocskán és egy hosszanti sáv alakjában az előtor közepén sokkal sűrűbb. Hossza 10—18 mm. — Előfordul Észak- és Közép-Európában, hazánkban a hegyvidéken nem ritka. (*lineatocollis* Don., *angusticollis* Gyllh., *pyrenaea* Bris., *nicaeensis* Chevrl., *acutipennis* Muls.) 3. **villosoviridescens** De Geer

6. A szárnyfedők sárga vagy szürkés-sárga szőrözete az egész felületen egyenletesen oszlik szét. A lábfej utolsó íze olyan hosszú mint az első és második lábfejiz együttvéve¹). Fekete, a fej, az előtor oldala, a paizsocska és egy

¹) Ide tartozik még az *Agapanthia asphodeli* Latr. (*Spencei* Gyllh., *insularis* Gaut.), mely a faunakatalogus szerint Magyarországon is előfordulna (Budapest, Peszér, Székelyhid, Nagyszében, Szent-Erzsébet, Fogaras) ez a faj az *A. Kirbyi*-től könnyen megkülönböztethető, testalakja ugyanis karesebb, a lábfej utolsó íze pedig olyan hosszú vagy legfeljebb kissé hosszabb mint az első lábfejiz. Magam hazai példányát e fajnak nem láttam és Magyarországon való előfordulását valószínűtlennek is tartom. Hazája Dél-Európa és Kis-Ázsia.

hosszanti sáv az előtör közepén, mely a fejtetőre is átterjed, sárga molyhos szőrözettel sűrűn fedett. A szárnyfedők tövén hosszabb fekete szőrök emelkednek, a sárga szőrözet pedig itt többnyire hiányzik. Hossza 13—26 mm — Előfordul Közép-Európa déli részében, Dél-Európában és Kis-Ázsiában, nálunk ritka. Termőhelyei: I. Budapest, Isaszeg, Gödöllő, Szent-Lőrincz, Kalocsa, Debreczen. (*Zarwadszkyi* Fairm., *latipennis* Muls.)

1. Kirbyi Gyllh.

- A szárnyfedők sárga vagy sárgás-szürke szőrözete foltokká tömörül. A csápizék a fekete estücs kivételével világos sárgás- vagy vöröses-barnak és finom fehér szőrözettel gyéren borítottak. Fekete, olajzöld- vagy kékes fémfényű. Az előtör oldalai és egy hosszanti sáv a fejtetőn, az előtör közepén és a paizsocskán sárga molyhos szőrözettel sűrűn fedett. Hossza 12—21 mm. — Előfordul Közép-Európában, a Középtenger tájékán, és a Kaukázusban. Nálunk nem ritka, a síkság és dombvidék lakója. (*cardui* F., *lineatocollis* Muls., *Gyllenhalii* Ganglb.)

2. Dahli Richt.

- 7 Az előtör alig hosszabb mint széles, felületén hosszú felálló fekete szőrözettel. Fémfényű kék vagy zöld, feje és előtora némelykor fekete. A pofák és a paizsocska fehér szőrökkel sűrűn fedettek. Hossza 6—12 mm. — Előfordul Közép- és Dél-Európában, Kis-Ázsiában és Szibériában, nálunk nem ritka. (*cyanca* Herbst., *janthina* Gmel., *micans* Panz., *coerulea* Schönh., *smaragdina* Kryn.) 7. **violacea** Fabr.

- Az előtör sokkal hosszabb mint széles, felületén hosszú felálló fekete szőrök nélkül. Kék vagy zöldes-kék, fémfényű, a paizsocska és a melloldalak fehér molyhos szőrökkel fedettek. Az előtör az elülső széle mögött és a töve előtt befűződött. Hossza 5.5—11 mm. — Előfordul hazánkban (I. Budapest, Kalocsa; II. Zala-Tapolca; IV. Tarczal; V. Kolozsvár; VI. Ulma), Dél-Oroszországban és a Kaukázusban. (*cyanella* Dalm) 8. **leucaspis** Stev.

Különfélék.

Az erdei fenyő ellensége, a *Lophyrus Pini* L. nevű leveldarázs álczája a múlt nyáron óriási mennyiségben lépett fel a Majna mentén; elszaporodását a rendkívül forró és száraz nyár okozta,